

Parsha Plug: Parshat Vayeishev and Chanukah

Bereshit 37:23-24	בראשית לז:כג-כד
<p>23 Now it came to pass when Yosef came to his brothers, that they stripped Yosef of his shirt, of the fine woolen coat which was upon him. 24 And they took him and cast him into the pit; now the pit was empty there was no water in it.</p>	<p>כג וַיְהִי כִּפְאֹשְׁרֵי־כַּף יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וַיִּפְשְׁטוּ אֶת־יוֹסֵף אֶת־כִּתְּנֹתָיו אֶת־כִּתְּנֹת הַפְּסִים אֲשֶׁר עָלָיו: כד וַיִּקְלוּהוּ וַיִּשְׁלְכוּ אֹתוֹ הַבְּרֶה וְהַבּוֹר רֵק אֵין בּוֹ מַיִם:</p>
Masechet Shabbat 21b-22a	מסכת שבת כא:–כב.
<p>Rav Kahana said, Rav Natan bar Minyomi expounded in Rebbe Tanchum's name: If a Hanukkah lamp is placed above twenty cubits [from the ground] it is unfit, like a sukkah and a cross-beam over [the entrance of] an alley. Rav Kahana also said, Rav Natan bar Minyomi expounded in Rebbe Tanchum's name: Why is it written, 'And the pit was empty, there was no water in it'? From the implication of what is said, 'And the pit was empty', do I not know that there was no water in it? What then is taught by, 'There was no water in it'? There was no water, yet there were snakes and scorpions in it. Rabbah said: The Hanukkah lamp should be placed within the handbreadth nearest the door.</p>	<p>אמר רב כהנא, דרש רב נתן בר מניומי משמיה דרבי תנחום: גר של חנוכה שהניחה למעלה מעשרים אמה - פסולה, כסוכה וכמבוי. ואמר רב כהנא, דרש רב נתן בר מניומי משמיה דרב תנחום: מאי דכתיב והבור רק אין בו מים. ממשמע שנאמר והבור רק איני יודע שאין בו מים? אלא מה תלמוד לומר אין בו מים - מים אין בו, אבל נחשים ועקרבים יש בו. אמר רבה: גר חנוכה מצוה להניחה בטפח הסמוכה לפתח.</p>
Midrash on Bereshit 37:24	מדרש אגדה (בובר) בראשית לז:כד
<p>The pit was empty there was no water in it: This means that there was no water in it, but there were snakes and scorpions. Alternatively, it means that there were no words of Torah in it, for there is no water other than Torah, as it is said, 'Everyone who is thirsty, come for water' (Isaiah 55:1). This teaches that in his great distress, Yosef forgot his learning.</p>	<p>והבור רק אין בו מים מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו: ד"א והבור רק אין בו מים [אין בו דברי תורה]. ואין מים אלא תורה, שנאמר הוי כל צמא לכו למים (ישעי' נה א), מלמד שמרוב הצרה שכח תלמודו:</p>
Rashbam on Bereshit 37:24	רשב"ם בראשית לז:כד
<p>There was no water in it: For if there were water in it they would not have cast him there, for if they had, they would have submerged him and killed him with their own hands. They said, 'Do not lay a hand upon him' (37:22). Thus our hands will not touch him to cause his death.</p>	<p>אין בו מים - שאם היה בו מים לא היו משליכין אותו שם, שאם כן היו מטבעין אותו וממיתין אותו בידיים והם אמרו ויד אל תשלחו בו, וידינו אל תהי בו, לגרום לו מיתה:</p>
Meshech Chochma on Bereshit 37:24	משך חכמה בראשית לז:כד
<p>The pit was empty there was no water in it: A person who sees a place where a miracle was performed for him should make the blessing, 'Blessed are You Who made for me a miracle in this place'. The explanation is like that of Abudraham that this blessing is said specifically for something that defied</p>	<p>והבור ריק, אין בו מים. הרואה מקום שנעשה לו נס מברך "ברוך שעשה לי נס במקום הזה". הפירוש כדברי אבודרהם, דוקא שיצא מדרך הטבע. והא דמברך על גר חנוכה, משום שנעשה נס בפק השמן, שזה נגד הטבע. והנה עקר הנס</p>

nature. But is it not recited over the Chanukah candles? This is because a miracle was made with the cruise of oil, which defied nature. The essence of the miracle is the victory over Antiochus and that Israel reigned afterward for two hundred years. In order to remember this we need to light the candles, for which a mere look should suffice. But to teach about the cruise of oil specifically requires that the eye sees it-- within twenty amot. A hint to this is illustrated in the Sanctuary, 'For the entrance of the Sanctuary was twenty amot high' (Mishnah Middot 4:1). We learn in the Midrash from Rebbe Tanchuma that when Yosef returned to bury his father, he saw the same pit he had been thrown into, and so he had the intention of blessing, 'Blessed are You Who made for me a miracle in this place'. The essence of the miracle was that he was lifted from the pit and God caused him to become the minister over all of Egypt. But doesn't this blessing require that it be said over a miracle that defied nature? Rebbe Tanchum said, 'but snakes and scorpions were in the pit', which proves that the miracle did defy the nature of the world [since he should have been killed by them], and so Yosef made the blessing. This is why the two statements of Rebbe Tanchum are juxtaposed-- for he is Rebbe Tanchuma in the Midrash, as is known-- to teach that on Chanukah and for Yosef the miracle was caused by Divine Providence, victory, and kingship, for the blessing was here on the pit because the snakes did not injure him, and there on the cruise of oil.

לנצחון מלכות אנטיוכוס, וישראל קיבלו מלכה מאתיים שנה, ולזכרון צריך להאיר נרות, ולזה סגי בחזותא בעלמא. אך להורות על נס פך השמן צריך דוקא דיהא 'שלטא ביה עינא' - תוך עשרים אמה. ורמז לזה שהיה מאיר בתוך ההיכל, ופתחו של היכל גבוה כ' אמה (מדות ד, א). והנה ביוסף אמר רבי תנחומא במדרש (בראשית רבה פרשה ק, ח) שבשעה ששב יוסף מקבורת אביו, שהציץ בבור, ולשם שמים נתכון - לברך 'ברוך שעשה לי נס במקום הזה'. ועיקר הנס הוא מה שהעלוהו מהבור, ומסיבות ההשגחה נעשה לשר על כל מצרים. אך הברכה צריך לברך על דבר יוצא חוץ מהטבע. וזה שאמר ר' תנחום (שבת כב, א) 'אבל נחשים ועקרבים יש בו', והיה נס יוצא מטבע העולם, ולזה בירך 'ברוך שעשה לי נס'. ולזה נסמכו שני מאמרי ר' תנחום - הוא רבי תנחומא דבמדרש, כידוע - להורות שבחנוכה וביוסף הנס היה הסבות מההשגחה נצחון ומלכה, רק שהברכה היתה כאן על הבור שלא הזיקוהו נחשים, וכאן על פך השמן.

Rabbi Bernie Fox, *Parshat Vayeishev: What is Chanukah?*, https://www.ou.org/torah/author/rabbi_bernier_fox/#?

Why does the Talmud make this interruption? One factor that might be suggested is that the authorship of the law concerning the height of the Chanukah lights and the lesson concerning Yosef's pit is the same. Both are authored by Rav Kahana in the name of Rav Natan the son of Minyomi who in learned the lesson from Rav Tanchum. However, Torah Temimah suggests a more fundamental connection. He contends that the two lessons both deal with the limitations of human vision. Just as an object that is twenty cubits high is not readily observed, so too the brothers were unable to clearly see the bottom of the pit. Therefore, they did not realize that they had thrown Yosef into a pit containing snakes and scorpions.

Rabbi Jonathan Sacks, *The Light of the Spirit Never Dies*

The miracle of the first night was that of faith itself, the faith that something would remain with which to begin again. So it has always been in Jewish history. There were times when any other people would have given up in despair: after the destruction of the Temple, or the massacres of the crusades, or the Spanish Expulsion, or the pogroms, or the Shoa. But somehow Jews did not sit and weep. They gathered what remained, rebuilt our people, and lit a light like no other in history, a light that tells us and the world of the power of the human spirit to overcome every tragedy and refuse to accept defeat. From the days of Moses and the bush that burned and was not consumed to the days of the Maccabees and the single cruise of oil, Judaism has been humanity's *ner tamid*, the everlasting light that no power on earth can extinguish.

Likutei Halachot, Hilchot Rosh Chodesh 7:26, 31, 54

Regarding [the light of Chanukah], the Talmud records a dispute between the School of Shammai and the School of Hillel. The School of Shammai contended that this light is so powerful and pure that it can be properly utilized and appreciated only by elite Jews...The School of Hillel taught just the opposite. Although certain Jews may be unworthy, we must go down to their level and help them build a vessel so that they, too, will be uplifted through the great light. Therefore the School of Hillel ruled that we should light one candle on the first night and increase the number of candles by one each night, until all eight lights are shining powerfully...The dispute over the lighting of the Chanukah menorah is the same dispute that Yosef had with his brothers, and the same dispute among the tzaddikim in every generation. Even though they are all great tzaddikim, they have been influenced by the attribute of strict judgment and believe that not every Jew is worthy. But Yosef, the true tzaddik, acts differently. Even his name, *Yosef*, means "add on", to add on a candle every night and continually add light and holiness to every single Jew.

כלי יקר בראשית פרשת וישב פרק לז פסוק כד

והבור רק אין בו מים. אבל נחשים ועקרבים יש בו, מצאו להם היתר בזה כי חשבו את מביא דבתם לבעל לשון הרע, ומצינו שבעלי הלשון נדונים בנחשים כמו שנאמר (במדבר כא ה) וידבר העם באלהים ובמשה, וכתוב (שם פסוק ו) וישלח ה' בהם את הנחשים, יבוא הנחש שחטא בלשונו וסיפר לשון הרע על בוראו (שמות רבה ג יב) ויפרע מבעלי הלשון כפירוש רש"י שמה, שהלשון נופל על הלשון, וכתוב (קהלת י יא) אם ישוך הנחש בלא לחש ומה יתרון לבעל הלשון, וכתוב (שם פסוק ח) ופורץ גדר ישכנו נחש, זה הלשון הפורץ שני גדרים אחת של בשר ואחת של עצם ויצא לחוץ ידבר, על כן הגיד לנו הכתוב שהיו בבור נחשים, לומר יבוא הנחש שחטא בלשונו על עסקי עריות, כי בעבור שראה את אדם וחווה עסוקים בתשמיש על כן נתאוה לה ויפרע מן יוסף שסיפר על אחיו איך שהם חשודים על עריות:

הכתב והקבלה בראשית פרשת וישב פרק לז פסוק כד

אין בו מים. אבל נחשים ועקרבים יש בו (רש"י). לפי מדרש רבותינו שהיו נחשים ועקרבים בבור צריך לומר שהם לא ראו אותם שהיו בנקיקי הסלעים, שאם היו רואים אותם ושאינם מזיקים ליוסף היה הדבר ברור שנעשה לו נס והוא צדיק גמור והשם חפץ להצילו ואיך יגעו בו (רמב"ן).